

Kasvinviljelijän näkökulma toimintaympäristöön ja tilan johtamiseen

Niko Ranta, Maatalousyrittäjä, Rannan Tila

Kasvinviljelijän näkökulma toimintaympäristöön ja tilan johtamiseen

- Tilan esittely
- Yleistä kasvinviljelytilan johtamisesta
- Toimintaympäristö kasvinviljelijän näkökulmasta
- PESTEL, muutamia esimerkkejä
- Johto-hanke, mitä hyötyä kasvinviljelytilalle

Tilan esittely

- ▶ Rannan tila, Kauhajoella, Ikkeläjärven kylässä
- ▶ Viljatila 175 ha, metsätaloutta ja muuta yritystoimintaa
- ▶ Tärkeimmät viljelykasvit
 - ▶ Ohra/Mallasohra
 - ▶ Kaura
 - ▶ Ruis
 - ▶ Uutena Herne
- ▶ Yrittäjinä Niko Ranta, Johanna Nurmela-Ranta
 - ▶ Työskentelevät myös tilan ulkopuolella

Yleistä kasvinviljelytilan johtamisesta

- ▶ Valitettavan usein kasvinviljelytilan johtamista ei koeta olennaiseksi osaksi toimintaa
 - ▶ "saman tuen siitä saa kuitenkin" kuvitelma tukien autuaaksi tekevistä vaikutuksista
 - ▶ Ei pidetä yritystoimintana siinä laajuudessa, että yrityksen johtaminen nähtäisiin tarpeelliseksi
 - ▶ Mukavaa sivutoimista harrastelua
- ▶ Paljon yrityksen tärkeitä toimintoja ulkoistettu muille toimijoille
 - ▶ Viljelysuunnittelu
 - ▶ Kirjanpito
 - ▶ Tukihaku
 - ▶ Tuottaisiko näihin töihin perehtyminen itse asiassa suurimman tilin
 - ▶ "Tärkein kone tuloksen tekemiseen on tietokone"

Yleistä kasvinviljelytilan johtamisesta

- ▶ Kasvinviljelytilan oikealla johtamisella voidaan kuitenkin saavuttaa huomattavasti parempi tulos
 - ▶ Kustannuslaskenta
 - ▶ Mitä tonnin tuottaminen maksaa
 - ▶ Miten taloutta voidaan optimoida
 - ▶ Tuotannon suunnittelu
 - ▶ Tuotetaan sitä mille on kysyntää
 - ▶ Lajikevalinta ei saa rajata tuottoja
 - ▶ Erikoiskasvien hyödyntäminen
 - ▶ "Tuotantolinjan" pitäminen kunnossa
 - ▶ Maan kasvukuntoon panostaminen
 - ▶ Kaluston oikea mitoitus
 - ▶ Strateginen johtaminen
 - ▶ Toimintaympäristön ja sen muutosten tunnistaminen
 - ▶ Oman toiminnan ja resurssien analysointi

Toimintaympäristö kasvinviljelijän näkökulmasta

- Toimintaympäristöä ei pääse pakoon
- Toimintaympäristö auttamatta vaikuttaa yrityksen toimintaan halusi tai ei
- Toimintaympäristön muutoksista pitää olla tietoinen ja pyrkiä hyödyntämään sitä toiminnassa
- Yrityksen toimintaympäristön muutoksia voidaan tutkia PESTEL analyysin avulla
 - Kuulostipas hienolta, mitäs sitte? Viljatonna maksaa yhä liian vähän ja tuotantopanokset liikaa?!?
 - Poliittiset, Ekonomiset, Sosiaaliset, Teknologiset, Ekologiset, Lainsäädännölliset
 - Jokaisen tulisi pohtia PESTEL analyysin pohjalta muutosvoimien vaikutusta toimintaympäristöön, vaikka asialle ei suoranaisesti välittömästi voisi mitään

Pestel, muutamia esimerkkejä

- ▶ Poliittiset muutosvoimat
 - ▶ Tukipolitiikka
 - ▶ Viljelijän tulisi olla tietoinen muutoksista tukiehdoissa
 - ▶ Tukien optimointi, miten voit optimoida, jos et tiedä
 - ▶ Uusi CAP
 - ▶ Mitä uutta tulossa?
 - ▶ Voiko ilmastonmuutoksen torjunta tuoda uutta kassavirtaa yritykseen ja miten?
 - ▶ Helpot massit tiedossa??

Pestel, muutamia esimerkkejä

- ▶ Ekonomiset muutosvoimat
 - ▶ Viljan hinta
 - ▶ Viljelijä voi vaikuttaa yllättävän paljon omilla toimillaan (sopimukset, kiinnitykset, lajikevalinnat, laatuviljan tuottaminen)
 - ▶ Tietoisuus viljamarkkinoista
 - ▶ Tuotantopanosten hinnat
 - ▶ Viljelijä voi vaikuttaa valitsemalla aina edullisimman
 - ▶ Kilpailutus, kimppaostot
 - ▶ Ostojen ajankohta?
 - ▶ Viljamarkkinat
 - ▶ Mitä tapahtuu muualla, vaikutus Suomen markkinoihin?

Pestel, muutamia esimerkkejä

- Sosiaaliset muutosvoimat
 - Muutokset kuluttajan kulutustottumuksissa
 - Kasvisruokabuumi, kaurabuumi
 - Tavallaan etuja saavutettavissa kasvinviljelijälle
 - Lihansyönti vähenemässä
 - Vaikuttaa rehuviljan kysyntään negatiivisesti
 - Luomu?
 - Työvoiman saatavuus kasvinviljelytilalle
 - Peltomarkkinat
 - Maan omistamista vai maan käyttöä? Vuokrasopimusten pituudet ja hinnat

Pestel, muutamia esimerkkejä

- ▶ Teknologiset muutosvoimat
 - ▶ Täsmäviljely
 - ▶ KS-aineet
 - ▶ Lannoitteet
 - ▶ Muut uudet innovaatiot
 - ▶ Kouluttautuminen tärkeää
 - ▶ Tietoa saatavilla rajattomasti ja se on monesti ilmaista

Pestel, muutamia esimerkkejä

- Ekologiset muutosvoimat
 - Ympäristöarvot korostuvat
 - Sääolosuhteet
 - Kasvinjalostus

Pestel, muutamia esimerkkejä

- Lainsäädännölliset muutosvoimat
 - Kasvinjalostus
 - Kasvinsuojeluaineet

Toimintaympäristö kasvinviljelijän näkökulmasta

- ▶ Esitettyjen esimerkkien lisäksi runsaasti muita muuttujia
 - ▶ Mitä enemmän panostaa toimintaympäristön tutkimiseen, sitä enemmän analyysi antaa työkaluja päivittäiseen toimintaan
 - ▶ Oman tilan menestyksen avaimet
 - ▶ Kuitenkin vain yksi analyyseistä, jotka hyödyttävät tilan johtamista
 - ▶ VRIO
 - ▶ SWOT
 - ▶ Asiantuntijoiden hyödyntäminen ja NEUVO 2020 mahdollisuus

Toimintaympäristö kasvinviljelijän näkökulmasta

- Muutamia kysymyksiä pohdittavaksi myös jo lopetuspäätöksen tehneille tiloille ja heidän toimintaympäristöön
 - Mikä on maan omistamisen hyöty tulevaisuudessa
 - Maanomistajat/maanviljelijät?
 - Riskisijoitus vai varma sijoitus?
 - Voiko rakennukset tuottaa maatalouden ulkopuolella?
 - Varastovuokraus?
 - Miten käsitellä varallisuutta tuleville sukupolville
 - Harvoin yksi sukupolvi pystyy luomaan vaurauden
 - Ruumisautossa ei ole vetokoukkuja? Pitäisikö olla vetokuulalaite?

Johto-hanke, mitä hyötyä kasvinviljelytilalle

- ▶ ProAgrian Johto-hankkeessa yrityksen johtamisen työkaluja ja ajatuksia johtamisesta opiskeltu pienryhmissä
- ▶ 6 kokoontumiskertaa ja "kotitehtäviä"
- ▶ Mukana useampi maitotila ja pari viljatilaa
- ▶ Mukana kouluttamassa johtamisen asiantuntijat
- ▶ Avannut paljon yrityksen johtamisen perusteita
 - ▶ Oma tilan analysointi eri työkaluilla
 - ▶ Oma tila ollessa analyysin kohteena on helppo saada sidottua johtamisen opit arkeen
 - ▶ Vertaistukea samanhenkisiltä yrittäjiltä
 - ▶ Tuotantosuunta ei määritä halua menestyä

